

Spis treści:

- II Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych
- Składy nowo wybranych Zarządów Oddziałów i Sekcji PTNO
- Awanse i wyróżnienia
- IV Konkurs na Najlepszą Pracę Magisterską
- Nowo przyjęci członkowie
- Odeszła od nas
- Informacje o działalności oddziałów
- Sprawozdania z konferencji, targów, seminariów i spotkań
- Ogród niezwykle
- Informacje

Wszystkim Członkom i Sympatykom Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzymy aby dni świąteczne były źródłem pełnej radości przeżywanej z najbliższymi. Życzymy również sukcesów prywatnych i zawodowych w 2008 roku, a także spełnionych nadziei i optymizmu
Zarząd Główny i Redakcja

II Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych

W dniach 19-21 września 2007 roku został zorganizowany w Poznaniu II Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych. W pierwszym dniu Zjazdu odbyło się Walne Zebranie Delegatów z poszczególnych Oddziałów, a w drugim i trzecim dniu Konferencja Naukowa.

Walne Zebranie Delegatów PTNO

W Walnym Zebraniu uczestniczyło 42 spośród 49 zaproszonych delegatów oraz zaproszeni goście. Przewodniczącym Zebrania został wybrany prof. dr hab. E. Kołota.

Prezes Zarządu Głównego prof. dr hab. Stanisław Cebula, przedstawiając sprawozdanie za okres od 9.09.2003 r. do 18.09.2007 r., przypomniał najważniejsze osiągnięcia Towarzystwa. W tym okresie zorganizowano 10 Konferencji Naukowych, II Zjazd PTNO, zaktualizowano stronę internetową PTNO oraz prowadzono działalność wydawniczą czasopisma *Folia Horticulturae* i Biuletynu Informacyjnego. Wydana została także monografia „Kto jest kim w polskim ogrodnictwie”.

Sprawozdanie finansowe za okres minionej kadencji przedstawił Skarbnik Zarządu Głównego - dr Je-

rzy Kurzawiński, stwierdzając, że Towarzystwo utrzymało płynność finansową w okresie sprawozdawczym. Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej przedstawił jej Przewodniczący - dr hab. Jan Skrzyński, składając wniosek do Walnego Zebrania Delegatów o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu PTNO. Sprawozdanie Głównego Sądu Koleżeńskiego zostało odczytane w imieniu dr Wojciecha Angelusa. Stwierdzono w nim, że do Sądu Koleżeńskiego nie wpłynęła w czasie kadencji żadna sprawa.

Następnie Przewodniczący Zebrania prof. dr hab. E. Kołota dokonał uroczystego wręczenia Medali PTNO, które Zarząd Główny po rozpatrzeniu wniosków oddziałów, decyzją z dnia 20 czerwca 2007 r., przyznał prof. dr hab. Januszowi Lipeckiemu i prof. dr hab. Stanisławowi Cebuli. W dalszej kolejności Prezes - prof. dr hab. S. Cebula wraz z prof. dr hab. E. Kołotą - Przewodniczącym Zebrania, wręczyli wyróżnienia w postaci dyplomów, które otrzymali przewodniczący Oddziałów - prof. dr hab. Krystyna Elkner, dr Janina Gajc-Wolska, dr Piotr Chępiński, dr hab. Marek Siwulski, dr hab. Mirosław Konoński, dr hab. Piotr Siwek, Przewodniczący Sekcji Hodowli Roślin i Nasiennictwa - prof. dr hab. Edward Żurawicz, Redaktor Naczelny czasopisma *Folia Horticulturae* - dr hab. Jan Skrzyński i Redaktor Biuletynu Informacyjnego PTNO - dr hab. Elżbieta Kozik.

Delegaci po dyskusji w głosowaniu jawnym przyjęli jednogłośnie wszystkie sprawozdania i udzielili absolutorium Zarządowi Głównemu.

W oparciu o wypowiedzi delegatów Komisja Wnioskowa sformułowała wnioski na kadencję 2007-2011. Do najważniejszych zadań następnej kadencji należeć będzie

druga edycja monografii „Kto jest kim w polskim ogrodnictwie”, włączenie do przygotowania III Zjazdu PTNO (2011r.) w Lublinie Sekcji Hodowli Roślin i Nasiennictwa i uzupełnienie jej nazwy o Biotechnologię, zamieszczenie na stronie internetowej wykazu realizowanych grantów oraz powołanie grupy inicjatywnej w celu utworzenia Platformy Naukowo-Badawczej, dla realizacji ważnych dla kraju projektów naukowo-technicznych w zakresie ogrodnictwa.

Wybrany w tajnym głosowaniu nowy Zarząd Główny ukonstytuował się w składzie:

Prezes - dr hab. Edward Kunicki
 Wiceprezes - prof. dr hab. Anna Bach
 Wiceprezes - dr hab. Piotr Siwek
 Sekretarz - prof. dr hab. Stanisław Mazur
 Zastępca Sekretarza - prof. dr hab. Joanna Nowak
 Skarbnik - dr Jerzy Kurzawiński
 Zastępca Skarbnika - prof. dr hab. Maria Szymańska
 Członkowie: prof. dr hab. Stanisław Cebula,
 dr hab. Renata Dobromilska, prof. nadzw.,
 prof. dr hab. Jan Dyduch,
 prof. dr hab. Eugeniusz Kołota,
 dr hab. Elżbieta Kozik,
 dr hab. Marek Siwulski,
 dr hab. Jan Skrzyński,
 dr Dariusz Wrona.

W skład Głównej Komisji Rewizyjnej weszli:
 Przewodnicząca - dr hab. Adela Adamus, prof. nadzw.,
 Zastępca Przewodniczącego - prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski,
 Członkowie - dr hab. Anna Golcz, prof. nadzw.,
 prof. dr hab. Tadeusz Kęsik,
 prof. dr hab. Andrzej Komosa,

prof. dr hab. Halina Laskowska,
dr Jarosław Zieliński.

Główny Sąd Koleżeński tworzą:

Przewodniczący - prof. dr hab. Jan Roman Starck
Zastępca Przewodniczącego - prof. dr hab. Stanisław Rożek

Sekretarz - prof. dr hab. Krystyna Ostrowska

Członkowie - prof. dr hab. Józef Nurzyński,
prof. dr hab. Justyna Wieniarska.

W imieniu nowego Zarządu Głównego Prezes -
dr hab. Edward Kunicki gorąco podziękował za okaza-

ne zaufanie. Wyraził przekonanie, że w swej pracy i całego Zarządu Głównego będą kontynuowane dotychczasowe kierunki działalności, tj. organizowanie Konferencji i spotkań naukowych oraz prowadzenie działalności wydawniczej. Zapowiedział dbałość o dobry wizerunek Towarzystwa i podnoszenie jego rangi w środowisku nauki, a także praktyki ogrodniczej.

Po zakończeniu obrad, wieczorem uczestnicy Konferencji obejrzeli spektakl w Teatrze Nowym w Poznaniu.

dr hab. Piotr Siwek

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Nowoczesne ogrodnictwo przyjazne człowiekowi i środowisku”

W drugim dniu Zjazdu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. „Nowoczesne ogrodnictwo przyjazne człowiekowi i środowisku”. Wygłoszono na niej 5 referatów i przedstawiono 143 postery. Na szczególną uwagę zasługują trafnie dobrane tematy i ciekawie zaprezentowane referaty.

Pierwszy z nich pt. „Rozwój ogrodnictwa i jego wpływ na jakość życia” wygłosił prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski z AR w Poznaniu. W następnej kolejności referaty przedstawili: prof. dr hab. Józef Nurzyński z AR w Lublinie - „Efektywność nawożenia roślin ogrodniczych”, prof. dr hab. Anna Bach z AR w Krakowie - „Rośliny ozdobne w tradycji i kulturze Wschodu i Zachodu”, doc. dr hab. Waldemar Treder z Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Skierniewicach - „Sterowanie nawadnianiem i fertygacją roślin ogrodniczych w oparciu o nowoczesne metody diagnostyki”, mgr inż. Marek Gułajski ze Szkoły Zdrowego Życia w Poznaniu - „Rola warzyw i owoców oraz przypraw roślinnych w profilaktyce i leczeniu chorób człowieka we współczesnej cywilizacji”.

W Konferencji uczestniczyło około 200 osób. Wygłoszone referaty zostały przyjęte gorącymi owacjami. Streszczenia referatów zamieszczono w końcowej części niniejszego sprawozdania. Na zakończenie sesji referatowej odbyła się bardzo interesująca dyskusja.

Po przerwie odbyła się sesja posterowa, podczas której zainteresowani mieli możliwość zapoznania się z tematyką badawczą realizowaną w różnych ośrodkach naukowych w kraju oraz dyskusji z autorami prac. Na zakończenie sesji posterowej prof. dr hab. Joanna Nowak ze Skierniewic omówiła poruszane zagadnienia z roślin ozdobnych, prof. dr hab. Krystyna Ostrowska ze Szczecina zagadnienia sadownicze i prof. dr hab. Jan Dyduch z Lublina zagadnienia warzywnicze. Na okoliczność tej Konferencji tematy przedstawione na posterach, ale już w pełnym ich opracowaniu, zostały wydrukowane w Rocznikach Akademii Rolniczej w Poznaniu nr 383, Ogrodnictwo 41/2007. Przed rozpoczęciem Kon-

ferencji każdy uczestnik otrzymał materiały konferencyjne, w tym również tę publikację.

W trzecim dniu Zjazdu uczestnicy zwiedzili Muzeum Pierwszych Piastów na Ostrowie Lednickim, gdzie jak dowodzą badania historyczne, został prawdopodobnie ochrzczony Mieszko I. Następnie uczestnicy odwiedzili Ośrodek Duszpasterstwa Akademickiego na Polach Lednickich, gdzie zostali bardzo serdecznie przyjęci przez Dominikanina dr Jana Górę. W Ośrodku Duszpasterskim była też możliwość zwiedzenia Muzeum Pamiątek po Papieżu Janie Pawle II. Na koniec spotkania, dla upamiętnienia II Zjazdu Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, przy głównej bramie wjazdowej na Pola Lednickie posadzono trzy polskie miorzęby selekcji dr hab. Stanisławy Korszun, prof. nadzw. z Katedry Dendrologii i Szkółkarstwa Ogrodniczego AR w Poznaniu. Drzewa posadzili - prof. dr hab. Stanisław Cebula z AR Kraków - ustępujący Prezes wielce zasłużony dla PTNO, prof. dr hab. Tadeusz Hołubowicz z AR Poznań - przedstawiciel Członków Honorowych naszego Towarzystwa i prof. dr hab. Marian Orłowski z AR Szczecin - przedstawiciel seniorów. Po czym, w miejscowym refektarzu, uczestnicy

Sadzenie miorzębów - fot. A. Zaworska

III Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych Konferencja - Poznań 20-21 września 2007

zjedli obiad i autokarami wrócili do Poznania. Na tym zakończono II Zjazd PTNO. Podsumowując to spotkanie naukowców i specjalistów z całej Polski jestem przekonany, że przyczyniło się ono

do poszerzenia wiedzy o nowoczesnym ogrodnictwie, które odgrywa ważną rolę w życiu człowieka oraz otaczającym go środowisku.

dr hab. Józef Piróg, prof. nadzw.

Streszczenia referatów.

Referat I. „Rozwój ogrodnictwa i jego wpływ na jakość życia”

Prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski omówił w referacie trzy następujące zagadnienia: wielkość produkcji w poszczególnych działach ogrodnictwa, najważniejsze tendencje rozwoju ogrodnictwa oraz jego wpływ na jakość życia.

Autor podał dane dotyczące produkcji owoców i warzyw w naszym kraju na przestrzeni ostatnich 50 lat. W tym okresie produkcja owoców zwiększyła się prawie 5 krotnie do ponad 3 mln ton a warzyw 2,5 krotnie do ponad 5 mln ton. Przedstawił informacje dotyczące produkcji przetworów oraz importu i eksportu. Szczególnie duża w naszym kraju jest produkcja mrożonek, a także soków, zarówno owocowych, jak i warzywnych i owocowo-warzywnych. Pokazał jak wysoka jest pozycja Polski w produkcji owoców, warzyw, grzybów, jak i ich przetworów oraz kwiatów i materiału szkółkarskiego w Europie. Pod względem sumarycznej produkcji owoców i warzyw Polska zajmuje czwarte miejsce w Unii Europejskiej. Jest największym producentem w Europie kapusty, marchwi, buraków ćwikłowych i wiśni, a także mrożonek i koncentratu jabłkowego.

Następnie profesor Knaflewski omówił najważniejsze tendencje w rozwoju ogrodnictwa, za

które uznał przede wszystkim zmianę skali produkcji, specjalizację, doskonalenie wyposażenia technicznego, urozmaicenie asortymentu, sterowanie produkcją na określony termin, zwrócenie uwagi na aspekty ekologiczne, a przede wszystkim nastawienie na wysoką jakość produktów ogrodnictwa, począwszy od ich wytworzenia, aż do dostarczenia konsumentowi.

Omawiając wpływ ogrodnictwa na jakość życia autor zwrócił uwagę na trzy podstawowe elementy: zdrowie, samopoczucie i wrażenia estetyczne. Szerzej omówił mniej znane związki znajdujące się w warzywach i owocach, które pozytywnie oddziałują na nasze zdrowie, takie jak na przykład barwniki roślinne czy glukozytolany. Informacje te uzupełnił o wyniki badań medycznych nad wpływem spożywania warzyw i owoców na zmniejszenie ryzyka niektórych chorób i na wydłużenie życia. Na przykład według badań amerykańskich częste spożywanie warzyw zmniejszyło ryzyko zachorowania kobiet na raka piersi średnio o 33%, a w grupie podwyższonego ryzyka o 70%, a według badań fińskich obniżało ryzyko śmierci mężczyzn o 34%, w tym wskutek zawałów o 41%.

Autor referatu podkreślił znaczenie roślin ogrodniczych w usuwaniu szkodliwych substancji z otoczenia, zarówno w przestrzeni otwartej, jak i w pomieszczeniach. Ponadto przybliżył nie zawsze jeszcze dostatecznie doceniane znaczenie ogrodnictwa w terapii osób upośledzonych fizycznie i umysłowo, a także olbrzymi wpływ kontaktu z roślinami ogrodniczymi i pracą w ogrodzie dla rozwoju dzieci. W ostatniej części, podobnie jak w całym wykładzie bogato ilustrowanej pięknymi zdjęciami, pokazał bogactwo wrażeń es-

tetycznych wynikających z kontaktów z terenami zieleni, a także z roślinami i ich kompozycjami w naszym bezpośrednim otoczeniu.

Kończąc profesor życzył wszystkim uczestnikom, aby nie tylko nabrali przekonania o olbrzymim wpływie, jaki wywiera ogrodnictwo na jakość naszego życia, ale potrafili przekonać o tym także innych.

*prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski
mgr Anna Zaworska*

Referat II . „Efektywność nawożenia roślin ogrodniczych”

Rośliny uprawne, dla wydania wysokiego plonu o najlepszej jakości muszą otrzymywać potrzebne im składniki pokarmowe z zewnątrz. W związku z tym bardzo ważną staje się diagnoza ile zastosować nawozów, jakich i kiedy. Konieczność nawożenia wynika z tego, że każdego roku wraz z plonem wywozi się znaczne ilości składników pokarmowych. Na przykład z plonem kapusty, w kg z 1 ha, wywozi się 230 N, 250 K, 300 Ca oraz pozostałe składniki. Ponadto część składników jest wymywana w głąb profilu glebowego (NO_3^- , Cl^- , Mg^{+2} , Ca^{+2}), część ulatnia się do atmosfery (NH_3 , N_2), oraz znaczne ilości, szczególnie na glebach kwaśnych i zasadowych ulegają uwstecznieniu (P, K, Fe, Mn, Cu, Zn, B, Mo).

W sadownictwie bardzo ważne jest prawidłowe stosowanie nawozów fosforowych. Fosfor, z uwagi na sorpcję chemiczną, w bardzo małych ilościach przemieszcza się do warstw głębszych. Stąd też z nawozu fosforowego wysianego na powierzchnię gleby, około 80% fosforu pozostaje w warstwie do 20 cm, a przecież główna masa korzeni znajduje się znacznie głębiej. Dlatego, np. superfosfat granulowany należy zastosować w dawce $200 \text{ kg P}_2\text{O}_5 \cdot \text{ha}^{-1}$ pod ostatnią głęboką orkę przed posadzeniem drzewek. Ta ilość jest wystarczają-

ca na 12 a nawet 16 lat. Rocznie bowiem z plonem owoców wywozi się tylko do 5,0 kg P z 1 ha.

W uprawie warzyw szklarniowych ustalając optymalną dawkę nawozów należy uwzględnić rodzaj podłoża, w którym rośliny rosną. Na przykład uprawiając pomidor w szklarni w podłożu z wełny mineralnej oraz w piasku otrzymano plony podobne (12,5 i 12,4 kg z 1. rośliny), natomiast zawartość N- NO_3 , K, Mg w tych podłożach była mocno zróżnicowana. W $\text{mg} \cdot \text{dm}^{-3}$ średnio wynosiła: N- NO_3 w wełnie 470, w piasku 120, K - 480 i 280, Mg - 170 i 95, EC - 4,5 i 0,8 $\text{mS} \cdot \text{cm}^{-1}$, mimo zastosowania jednakowego nawożenia (fertygacja). W innych doświadczeniach stosując podłoże z wełny mineralnej oraz pociętej słomy żytniej zawartość N, K, Ca, Mg oraz EC w tych podłożach były mało zróżnicowane mimo, że słoma jest materiałem organicznym i zawiera makro- i mikroelementy. Również i w tych obiektach dla wszystkich roślin dostarczano jednakową pożywkę (fertygacja). Plon otrzymano wysoki, w kg z 1. rośliny wynosił: na słomie żytniej - 17,5, a na wełnie mineralnej - 17,1. Tak więc ustalając optymalną dawkę nawozu pod uprawiane rośliny należy uwzględnić również szereg innych ważnych czynników wzrostu.

prof. dr hab. Józef Nurzyński

Referat III. „Rośliny ozdobne w tradycji i kulturze Wschodu i Zachodu”

Celem opracowania, które powstało w wyniku analizy materiałów źródłowych, było ukazanie roli roślin ozdobnych w rozwoju kultury i tradycji różnych narodów, tym samym przyczynienie się do rejestracji i zachowania polskich zwyczajów oraz tradycji odbywających się z udziałem roślin ozdobnych.

Rośliny ozdobne od początku dziejów towarzyszyły ludzkości. Istniały we wszystkich znanych nam cywilizacjach. Były obecne w kulturze Mezopotamii, Egiptu, Grecji i antycznego Rzymu, gdzie praca na roli oraz pielęgnowanie roślin rolniczych i ogrodniczych zostały uznane za najszlachetniejsze dziedziny ludzkiej działalności.

Szczególne znaczenie sakralne roślin związane z ich mistyką, a także z cyklicznym rytmem agrarnym odegrały ważną rolę w rozwoju pierwotnej gospodarki, kultury i kształtowaniu się poczucia kosmicznego czło-

wieka. Zarówno w przeszłości, jak i w czasach współczesnych roślinom przypisywane jest bogate znaczenie symboliczne, które wyraża zwykle dwa aspekty: cykliczność roczną (zima i wiosna, śmierć-zmartwychwstanie) oraz obfitość i płodność. Głównymi symbolami zmartwychwstania i długowieczności są drzewa. Drzewo życia - *Arbor vitae* - pojawia się bardzo często i w różnych formach w tradycji i sztuce wielu ludów. U Skandynawów świętym drzewem był jesion, u Germanów - lipa, w Indiach - figowiec. Palma daktylowa jest symbolem urodzajności w tradycji bliskowschodniej, a także w chrześcijańskiej, gdzie bywa utożsamiana z Krzyżem Odkupienia. W Chinach i Japonii szczególnym szacunkiem są darzone bambusy, miłorzęby i sosny postrzegane jako symbole siły i długowieczności. Szczęście w kulturach Wschodu reprezentują piwonie i chryzantemy.

W przeciwieństwie do drzew, krótkotrwałość życia i przemijanie rozkoszy to symbolika związana z naturalną nietrwałością kwiatów. W starożytnym Rzymie, w dni pamięci o zmarłych groby ozdabiano różami i fiołkami (były to *dies rosaria* i *dies violaria*). Natomiast kreację życia w kulturze Wschodu reprezentują rośliny wodne, a zwłaszcza lotos, święty kwiat w hinduizmie i buddyzmie. Na przestrzeni dziejów kwiaty przechodziły zmienne koleje losów. Róża, która na początku ery chrześcijaństwa była demonizowana i uważana za symbol rozwiązłości, później w średniowieczu, kiedy rozpoczął się kult maryjny, róża (biała) stała się symbolem czystości.

Rośliny kwiatowe od dawna znajdują znamienne miejsce także w sztuce. Począwszy od pierwszego wizerunku róży, widniejącego na fresku „z błękitnym ptakiem” w Knossos, na Krecie i znanego od trzech tysięcy lat motywu liści akantu, wieńczącego greckie kolumny korynckie czy ulubionego w Chinach motywu piwonii, a skończywszy na tulipanach w malarstwie flamandzkim, nieustannie rośliny kwiatowe inspirowały twórczo ar-

tystów. Mają swoje miejsce także w poezji, o czym świadczy tzw. „kwiatowa liryka” uprawiana przez poetów Młodej Polski oraz zachodniego symbolizmu na przełomie XIX i XX wieku.

Tradycyjny związek człowieka z kwiatami znalazł swój wyraz także w obyczajach, obrzędach i rytuałach różnych narodów. W europejskich ogrodach wiejskich gospodynie sadziły wiele gatunków roślin ozdobnych o znaczeniu symbolicznym dla okresu małżeństwa i dojrzałości m.in. lilie, malwy, floksy, ostróżki, fiołki. Starość i śmierć były reprezentowane zazwyczaj przez symbol wieczności: bluszcz pospolity oraz cisy i żywotniki.

Kwiaty są także źródłem pożywienia (chryzantemy i lilie w Japonii), leków oraz miłych zapachów. Szkoda, że tak szybko ginie nasza tradycja ludowa związana z roślinami, a symbolika kwiatów ulega zapomnieniu. Nie pozwólmy na zubożenia naszego kulturowego dziedzictwa.

prof. dr hab. Anna Bach

Referat IV. „Sterowanie nawadnianiem i fertygacją roślin ogrodnich w oparciu o nowoczesne metody diagnostyki”

Nawadnianie i nawożenie to jedno z najważniejszych zabiegów agrotechnicznych, od których zależy wielkość i jakość plonu roślin. Optymalizacja nawadniania i fertygacji - polega na jak najbardziej oszczędnym gospodarowaniu skromnymi zasobami wody oraz bardzo oszczędnym użyciu nawozów. Stosowanie fertygacji otwiera możliwości tworzenia programów nawożeniowych, opartych nie o dotychczas stosowane dawki nawozów, przeliczane na powierzchnię uprawy, lecz o optymalne dla roślin stężenie i proporcje pomiędzy poszczególnymi jonami znajdującymi się w roztworze w pobliżu systemu korzeniowego roślin. Dla wykorzystania wszystkich potencjalnych zalet stosowania fertygacji niezbędnym jest stosowanie diagnostyki „dynamicznej”, za pomocą której będziemy mogli szybko podejmować decyzje o zastosowaniu odpowiedniego programu nawożeniowego. Dla obniżenia kosztów i ograniczenia czasu niezbędnego na przeprowadzenie analiz coraz częściej kontroluje się zawartość ważniejszych makroelementów bezpośrednio w soku komórkowym roślin. Inną coraz częściej stosowaną w praktyce metodą diagnostyczną jest ocena wyglądu roślin na podstawie analizy zdjęcia cyfrowego przesłanego za pomocą internetu. Jednym z rozwiązań jest także bezpośrednia obserwacja roślin przez kamery internetowe o wysokiej rozdzielczości obrazu.

Makroelementem, od którego szczególnie zależy siła wzrostu i wysokość plonu roślin jest azot. Odżywienie roślin azotem wpływa na zabarwienie ich liści. Urządzenie do szybkiej i niedestrukcyjnej oceny odżywienia roślin azotem o nazwie komercyjnej SPAD-502 opracowała firma Minolta (obecnie dostępne są podobne mierniki oferowane także przez inne firmy). Wyznaczenie poziomu zielonego zabarwienia liści polega więc

na określeniu absorpcji światła przez blaszkę liściową. Pomiar prowadzony w ISK wykazały wysoki poziom korelacji pomiędzy natężeniem zabarwienia liści jabłoni i truskawki a zawartością w nich azotu. Do oceny stanu odżywienia roślin azotem wykorzystuje się także analizę widma światła odbitego od ich łanu. Urządzenie zamontowane na ciągniku mierzy spektrum światła docierającego do powierzchni ziemi i światła odbitego od powierzchni roślin. Za pomocą tego rodzaju urządzeń wyposażonych w GPS można także tworzyć tzw. mapy odżywienia roślin, które pomocne będą w podejmowaniu decyzji o dalszym nawożeniu. Nowością w diagnostyce jest wykorzystanie pomiarów fluorescencji chlorofilu do oceny stanu odżywienia roślin. Poza urządzeniami przenośnymi oferowane są także sensory montowane w szklarniach na stałe, współpracują one z oprogramowaniem sterującym klimatem i dozownikami nawozów.

Zasobność gleby oceniana może być za pomocą ręcznych lub mobilnych konduktometrów glebowych. Do oceny zasobności wykorzystujemy zjawisko korelacji pomiędzy zawartością rozpuszczonych soli mineralnych w glebie a jej przewodnością elektryczną. Za pomocą konduktometrów mobilnych oraz systemu GPS możemy przygotować mapę zasobności gleby. Czujniki mierzące wilgotność, temperaturę oraz przewodność elektryczną podłoża służą do sterowania nawadnianiem i nawożeniem upraw prowadzonych w szklarniach. Poza sensorami mierzącymi wilgotność gleby do sterowania nawadnianiem wykorzystywane są także czujniki mierzące temperaturę liści, zmiany grubości pędów, owoców lub liści.

doc. dr hab. Waldemar Treder

Referat V. „Rola warzyw i owoców oraz przypraw roślinnych w profilaktyce i leczeniu chorób człowieka we współczesnej cywilizacji”

Głównym celem referatu było zwrócenie uwagi na walory odżywcze i dietetyczne owoców i warzyw spożywanych na surowo, albowiem wiadomo, że wówczas najskuteczniej oddziałują one na zdrowie człowieka. Podkreślono, że największą wartość witaminową mają owoce i warzywa świeże, surowe oraz w postaci mrożonek. Największe straty witamin i soli mineralnych powstają w wyniku długotrwałego gotowania, smażenia, a także w czasie transportu i magazynowania świeżych owoców i warzyw. Jeżeli zamierzamy poddawać owoce lub warzywa obróbce termicznej, to najkorzystniejsze jest ich przygotowanie na parze.

W referacie podkreślono, że do racjonalnego odżywiania człowieka, oprócz białka, węglowodanów, tłuszczów stanowiących źródło energii, potrzebne są również związki mineralne oraz witaminy, których olbrzymie ilości zawierają warzywa, owoce i przyprawy roślinne. Składniki te decydują o prawidłowej przemianie materii, a więc o zdrowiu człowieka. Należą one do związków fizjologicznie i biologicznie aktywnych.

Uzasadniono, że spożywanie owoców i warzyw w postaci surowej jest konieczne dla zdrowia, albowiem spożywa się coraz więcej żywności przetworzonej drastycznymi metodami przemysłowymi, które ograniczają lub nawet eliminują ich cenne wartości dietetyczno-odżywcze, a w związku z tym reklamowane są „zbawienne środki”, które należy zażywać, aby organizm mógł prawidłowo funkcjonować. Należą do nich przeróżne specyfiki witaminowe, minerały, preparaty błonnikowe, tzw. suplementy, itp.

Zasygnalizowano również, że modne obecnie stosowanie różnych odżywek i witamin zamiast pełnowartościowej diety jest niepotrzebne, a może być wręcz niebezpieczne. Ludzie uważający, że w ten sposób wzbogacą swą jednostajną dietę, nie zdają sobie sprawy, że postępują wbrew prawom natury. Każdy pokarm jest wielkim magazynem zawierającym 10 tysięcy lub więcej różnych składników, zgodnie z opinią dr Mertza, badacza składników odżywczych w Laboratorium Departamentu Rolnictwa USA.

W czasie wykładu wyjaśniono również, na czym polega wartość odżywcza, dietetyczna oraz zdrowotna owoców, warzyw i przypraw roślinnych. Podkreślono, że ich wartość odżywcza i dietetyczna polega głównie na tym, że dostarczają one organizmowi człowieka niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania: witamin, soli mineralnych, kwasów organicznych, fitoncycydów, antyoksydantów, olejków eterycznych. Omówiono dokładnie wpływ w/w składników na zdrowie człowieka, a także zwrócono uwagę na to, że na bazie owoców, warzyw i przypraw roślinnych można w warunkach domowych wykonywać proste, tanie i skuteczne leki na bardzo wiele schorzeń trapiących człowieka współczesnej cywilizacji.

Niniejszy referat wzbudził duże zainteresowanie uczestników konferencji i wywołał gorącą dyskusję.

mgr inż. Marek Gułajski

Składy nowo wybranych Zarządów Oddziałów i Sekcji PTNO

Oddział Kraków

Przewodniczący - dr hab. Piotr Siwek
V-ce przewodniczący - dr Jacek Nawrocki
Sekretarz - dr Monika Bieniasz
Skarbnik - dr Agnieszka Lis-Krzyściń
Członkowie Zarządu: dr Iwona Domagała-Świątkiewicz,
dr Dariusz Grzebelus, dr Bożena Pawłowska

Oddział Lublin

Przewodniczący - dr hab. Mirosław Konopiński
V-ce przewodnicząca - prof. dr hab. Halina Laskowska
V-ce przewodniczący - dr hab. Władysław Michałek,
prof. nadzw.
Sekretarz - dr hab. Marzena Błażewicz-Woźniak
Skarbnik - dr Paweł Michalski
Członkowie Zarządu: dr hab. Renata Nurzyńska-Wierdak,
dr Renata Matraszek

Oddział Poznań

Przewodniczący - dr hab. Józef Piróg, prof. nadzw.

V-ce przewodnicząca - dr hab. Stanisława Szczepaniak
Sekretarz - dr Jolanta Lisiecka
Skarbnik - dr hab. Elżbieta Kozik
Członkowie Zarządu: prof. dr hab. Andrzej Komosa,
dr Katarzyna Seidler-Łożykowska,
dr hab. Marek Siwulski

Oddział Skierniewice

Przewodnicząca - prof. dr hab. Krystyna Elkner
V-ce przewodniczący - prof. dr hab. Ryszard Kosson
Sekretarz - dr Agnieszka Stębowska
Skarbnik - dr Bożena Matysiak
Członkowie Zarządu: doc. dr hab. Jan Borkowski,
mgr Mariusz Lewandowski

Oddział Szczecin

Przewodniczący - dr Piotr Chelpiński
V-ce przewodnicząca - dr hab. Renata Dobromilska,
prof. nadzw.
Sekretarz - dr hab. Ewa Rekowska, prof. nadzw.
Skarbnik - dr Ireneusz Ochmian

Członkowie Zarządu: dr Katarzyna Skupień,
dr Dariusz Rawicki, dr Józef Grajkowski

Oddział Warszawa

Przewodnicząca - dr hab. Janina Gajc-Wolska
Sekretarz - dr hab. Marek Gajewski
Skarbnik - dr hab. Ewa Osińska
Członkowie Zarządu: dr Dariusz Wrona,
dr Mieczysław Śmiech

Oddział Wrocław

Przewodniczący - prof. dr hab. Eugeniusz Kołota
V-ce przewodnicząca - dr hab. Anita Biesiada, prof. nadzw.
Sekretarz - dr inż. Piotr Chohura

Skarbnik - dr hab. Ireneusz Sosna
Członkowie Zarządu: prof. dr hab. Ewa Sawicka-Sienkiewicz,
dr inż. Regina Dębicz, dr inż. Przemysław Bąbelewski

Sekcji Hodowli, Nasiennictwa i Biotechnologii Roślin

Przewodnicząca - dr hab. Adela Adamus prof. AR
- AR Kraków
V-ce przewodniczący - dr inż. Mieczysław Śmiech
- SGGW Warszawa
Sekretarz - dr inż. Barbara Jagosz - AR Kraków
Członkowie Zarządu: dr inż. Izabela Żuradzka POLAN
- Kraków i mgr inż. Mariusz Lewandowski - Instytut
Sadownictwa i Kwaciarnictwa Skierniewice

Awanse i wyróżnienia

Tytuł naukowy profesora uzyskali:

dr hab. Janusz Kalbarczyk, prof. nadzw. z AR w Lublinie,
dr hab. Włodzimierz Breś, prof. nadzw. i dr hab. Barbara
Gołębniak, prof. nadzw. z AR w Poznaniu.

Stanowisko profesora zwyczajnego uzyskali:

prof. dr hab. Irena Kiecana z AR w Lublinie,
prof. dr hab. Małgorzata Klimko i prof. dr hab. Andrzej
Komosa z AR w Poznaniu.

Stanowisko profesora nadzwyczajnego uzyskali:

dr hab. Anna Wróblewska i dr hab. Małgorzata Stpi-
czyńska z AR w Lublinie,
dr hab. Józef Piróg z AR w Poznaniu,
dr hab. Anita Biesiada z UP we Wrocławiu.

Stopień doktora habilitowanego uzyskali:

dr Iwona Kowalska z AR w Krakowie,
dr Renata Nurzyńska-Wierdak i dr Marzena Błażewicz-
Woźniak z AR w Lublinie.

Stopień doktora uzyskali:

mgr inż. Barbara Banach, mgr inż. Anna Brodaczew-
ska, mgr inż. Wioletta Wróblewska, mgr inż. Joanna
Pawlak, mgr Mychajło Czernečkyj - słuchacze Studiów
Doktoranckich AR w Lublinie,
mgr inż. Agnieszka Szczurowska z AR w Lublinie,
mgr inż. Marcin Bartczak, mgr inż. Sławomir Bocian,
mgr inż. Kinga Drzewiecka, mgr inż. Monika Hensch-
ke, mgr inż. Paweł Kujawski, mgr inż. Anna Żabicka,
mgr inż. Adam Żurawicz - słuchacze Studiów Dokto-
ranckich AR w Poznaniu,
mgr inż. Alina Kałużewicz z AR w Poznaniu,
mgr inż. Dariusz Rawicki, mgr inż. Jarosław Rzepa
i mgr inż. Agnieszka Żurawik z AR w Szczecinie.

Złotym Krzyżem Zasługi został wyróżniony:

prof. dr hab. Marek Jerzy z AR w Poznaniu.

Srebrnym Krzyżem Zasługi zostali wyróżnieni:

prof. dr hab. Adela Adamus z AR w Krakowie,
dr hab. Hanna Bandurska z AR w Poznaniu.

Braźowym Krzyżem Zasługi zostali wyróżnieni:

dr Jan Błaszczuk i dr Iwona Domagała-Świątkiewicz
z AR w Krakowie.

Medalem Komisji Edukacji Narodowej zostali wy- różnieni:

prof. dr hab. Maria Kowalik i dr Stanisław Porębski
z AR w Krakowie,
dr Urszula Kruszelnicka i dr hab. Jadwiga Żebrowska
z AR w Lublinie,
prof. dr hab. Monika Kozłowska z AR w Poznaniu.

Laur V Wydziału Polskiej Akademii Nauk za szcze- gólne zasługi dla nauk ogrodniczych otrzymał:

prof. dr hab. Andrzej Libik z AR w Krakowie.

Członkami Komitetu Nauk Ogrodniczych Polskiej Akademii Nauk V Wydziału Nauk Rolniczych, Le- śnych i Weterynaryjnych na kadencję 2007/2010 zostali wybrani:

prof. dr hab. Franciszek Adamicki, prof. dr hab. Józef
Bąkowski, prof. dr hab. Andrzej Borowy, prof. dr hab.
Jan Dyduch, prof. dr hab. Stanisław Gawroński, prof. dr
hab. Jerzy Hetman, prof. dr hab. Zdzisław Kawecki, prof.
dr hab. Mikołaj Knaflewski, prof. dr hab. Eugeniusz Ko-
łota, prof. dr hab. Andrzej Komosa, prof. dr hab. An-
drzej Libik, prof. dr hab. Janusz Lipecki, prof. dr hab.
Joanna Nowak, prof. dr hab. Józef Nurzyński, prof. dr

hab. Krystyna Ostrowska, prof. dr hab. Eugeniusz Pacholak, prof. dr hab. Paweł Pukacki, prof. dr hab. Wojciech Skowronek, prof. dr hab. Kazimierz Tomala, prof. dr hab. Edward Żurawicz.

Ponadto z urzędu w skład Komitetu weszli: członek rzeczywisty PAN prof. dr hab. Szczepan Pieniążek, członek rzeczywisty PAN prof. dr hab. Zbigniew Gertych, członek korespondent PAN prof. dr hab. Stefan Malepszy, członek korespondent PAN prof. dr hab. Marian Saniewski, prezes Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrod-

niczych prof. dr hab. Stanisław Cebula oraz Członkowie Honorowi Komitetu - prof. dr hab. Leon Bornus, prof. dr hab. Tadeusz Hołubowicz, prof. dr hab. Jerzy Skierkowski, prof. dr hab. Jan Roman Starck.

Przewodniczącym Komitetu Technicznego ds. Ogrodnictwa przy PKN został:

dr hab. Marek Gajewski.

Gratulujemy!

IV Konkurs na Najlepszą Pracę Magisterską

Na posiedzeniu Zarządu Głównego w dniu 22 listopada b.r. zostały zatwierdzone wyniki tegorocznego Konkursu na Najlepszą Pracę Magisterską, który cieszy się dużą popularnością i z roku na rok poziom prac jest coraz wyższy.

W Konkursie wzięło udział łącznie 29 prac z różnych dziedzin Ogrodnictwa.

W poszczególnych oddziałach zostali nagrodzeni absolwenci i prace magisterskie:

Kraków - mgr Katarzyna Fik „Pojawy fenologiczne a walory widokowe krajobrazu”, promotor dr hab. Tadeusz Zawora, prof. nadzw.,

Lublin - mgr Alicja Leszczyńska „Wpływ przeredzenia kwiatów i zawiązków drzew jabłoni odmiany 'Jester' na wielkość i jakość plonu”, promotor dr Iwona Szot,

Poznań - mgr Ren Jianwu „Study on the rooting method of asparagus (*Asparagus officinalis* L.) *in vitro*”, promotor prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski,

Szczecin - mgr Maria Kuriata „Zapobieganie objawom niedoboru magnezu u dwóch odmian pomidora w uprawie w wysokim tunelu foliowym”, promotor dr hab. Renata Dobromilska, prof. nadzw.,

Warszawa - mgr Jakub Garnis „Optymalizacja rozmieszczenia pułapek feromonowych dla rolnicy zbożówki (*Agrotis segetum* Schiff.) (Noctuidae)”, promotor prof. dr hab. Zbigniew T. Dąbrowski.

Wszystkie nagrodzone prace wyróżniły się aktualnością tematu, doborom metodyki i aktualnej literatury oraz dużym znaczeniem dla nauki i praktyki ogrodniczej.

Wszystkim wyróżnionym autorom oraz ich promotorom serdecznie gratulujemy.

dr hab. Piotr Siwek

Nowo przyjęci członkowie

Oddział krakowski:

dr Sylwester Smoleń i dr Aneta Grabowska - AR w Krakowie.

Oddział skierniewicki:

mgr inż. Krzysztof Kossak - producent warzyw.

Oddział lubelski:

mgr inż. Karolina Pitura - doktorantka w Katedrze Uprawy i Nawożenia Roślin Ogrodniczych AR w Lublinie.

Odeszła od nas

Prof. dr hab. Krystyna Janowicz

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 13.01.2007 roku odeszła od nas prof. dr hab. Krystyna Janowicz - kierownik Katedry Entomologii Stosowanej, była prodziekan Wydziału Kształowania Środowiska i Rolnictwa.

Pani Profesor ukończyła studia magisterskie w 1967 roku na Wydziale Rolniczym Wyższej

Szkoły Rolniczej w Szczecinie (obecnie Akademia Rolnicza). Bezpośrednio po studiach podjęła pracę w Katedrze Ochrony Roślin. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskała w 1975 roku, a doktora habilitowanego w 1991 roku. W roku 2002 nadano Jej tytuł profesora nauk rolniczych, a w grudniu 2004 nominowano na stanowisko profesora zwyczajnego.

Zainteresowania naukowe Pani Profesor koncentrowały się na zagadnieniach związanych z ochroną roślin przed agrofagami ze szczególnym uwzględnieniem nicieni fitofagicznych oraz roli mikroorganizmów glebo-

wych w ograniczaniu ich populacji. W całym okresie swojej pracy na uczelni umiejętnie łączyła obowiązki naukowo-dydaktyczne z aktywnością organizatorską i społeczną. Była niezwykle lubianym i cenionym nauczycielem oraz wychowawcą wielu pokoleń młodych ludzi, a także profesjonalnym dydaktykiem. Była wieloletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych. Łączyła w sobie cechy wrażliwego i wnikliwego badacza oraz skutecznego popularyzatora nauki. Wiele z wyników Jej badań znalazło zastosowanie w praktyce rolniczej i ogrodniczej.

Pani Profesor była osobą niezwykłą, ostoją optymizmu, radości i ciepła. Przyciągającą serdecznością, życzliwością i pogodą ducha. Zawsze uśmiechnięta, pełna życia i troski o innych. Była najpierw dobrym człowiekiem, potem dopiero doskonałym dydaktykiem, naukowcem i wymarzonym przełożonym. Mieliliśmy szczęście i zaszczyt pracować z Panią Profesor. Na zawsze zostanie w naszej pamięci i sercach.

dr Magdalena Dziągiewska

Informacje o działalności oddziałów

Kraków

Krakowski Oddział PTNO w 2007 roku zorganizował zebrania naukowe, na których wygłoszono następujące referaty:

- studentka V roku Agroekologii Katarzyna Dzieżyc: „Przyroda Peru”,
- mgr Andrzej Piątkowski: „Krajobrazy Peru”,
- dr Monika Bieniasz: „Pomarańcze i mandarynki”,
- dr hab. Renata Wojciechowska, dr Iwona Domagała, dr Jacek Nawrocki, dr hab. Piotr Siwek, dr Monika Bieniasz: „Proekologiczne uprawy ogrodnicze w rejonie Jeziora Bodeńskiego”.

Ponadto jedno spotkanie było przeznaczone na zwiedzanie Ogrodu Księża Misjonarzy w Krakowie.

W okresie 30.04 - 05.05.2007 r., członkowie krakowskiego Oddziału PTNO uczestniczyli w wyjeździe w Rejon Jeziora Bodeńskiego. Program obejmował m. in.: zwiedzanie wyspy kwiatów - Mainau, wyspy warzyw - Reichenau, sadów ekologicznych, a także ośrodków naukowych na terenie Niemiec i Szwajcarii.

W dniu 21.05.2007 r. Zarząd Krakowskiego Oddziału PTNO zwołał Walne Zebranie Członków, w trakcie którego złożył sprawozdanie z działalności i uzyskał absolutorium. Następnie wybrano nowe władze Oddziału.

Lublin

W okresie od 1 października 2006 do 1 października 2007 w Lubelskim Oddziale PTNO odbyły się trzy spotkania naukowe, na których wygłoszono następujące referaty:

- 27 października 2006 - prof. dr hab. Tadeusz Kęsik z AR w Lublinie: „Osobliwości przyrody na szlaku wędrówki Mojżesza”,
- 23 marca 2007 - dr hab. Renata Nurzyńska-Wierdak z AR w Lublinie: „Bazylija pospolita jako roślina lecznicza, przyprawowa i olejkodajna”,
- 13 kwietnia 2007 - dr Marek Kopacki z AR w Lublinie: „Grzyby zasiedlające korzenie i podstawę pędu chryzantemy (*Chrysanthemum grandiflorum* Ramat./Kitam.) uprawianej pod osłonami”.

W dniu 25.05.2007 roku odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Lubelskiego Oddziału PTNO.

Lubelski Oddział PTNO był współorganizatorem VI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Biologia kwitnienia roślin i alergii pyłkowe”, której głównym organizatorem była Katedra Botaniki AR w Lublinie. Konferencja odbyła się w dniach 8-9 listopada 2007 w Lublinie.

Poznań

Poznański Oddział PTNO w 2006 roku zorganizował trzy spotkania naukowe, na których wygłoszono następujące referaty:

- 26 stycznia 2007- dr inż. Ewa Dankowska: „Wrażenia z podróży po Afryce”. W drugiej części spotkania uczestnicy zwiedzali Palmiarnię Poznańską,
- 23 marca 2007 - mgr inż. Małgorzata Golcz-Polaszewska: „Biedny-bogaty Nepal”, - dr inż. Agnieszka Krzymińska: „Wielkanoc w kwiatach”,
- 18 maja 2007 odbyło się Walne Zebranie Członków Poznańskiego Oddziału, po którym uczestnicy zwiedzali Ogród Botaniczny UAM w Poznaniu.

Skieriewice

Skieriewicki Oddział PTNO wspólnie z Zarządem Skieriewickiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego zorganizował:

- wycieczkę terenową - zwiedzanie Pałacu skieriewickiego i ciekawostek dendrologicznych w Osadzie Pałacowej pod kierunkiem dr Ryszarda Góreckiego i doc. dr hab. Jana Borkowskiego - Instytut Warzywnictwa,
- spotkania naukowe, na których wygłoszono następujące referaty:

1. „Efektywne Mikroorganizmy (EM) - perspektywy zastosowania w uprawach ogrodniczych” - mgr Sławomir Gacka EM-WORLD Polska,
2. „Ogrody chińskie” - prof. dr hab. Joanna Nowak - Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa,
3. „Odmiany drzew i krzewów pochodzących z czarcich mioteł” - dr Adam Marosz - Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa,
4. „Haploidy roślin wyższych na Międzynarodowej Konferencji w Wiedniu, 2006” - doc. dr hab. Krystyna Górecka - Instytut Warzywnictwa,

5. „Drzewa i krajobrazy Parków Narodowych Kalifornii, Utah i Arizony” - prof. dr hab. Jerzy Tumiłowicz - SGGW Rogów,

6. „Ogrodnictwo Chille” - dr Stanisław Pluta - Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa,
- Walne Zebranie Członków Skierniewickiego Oddziału PTNO - 2 czerwca 2007 r.

Zarząd PTNO współuczestniczył w organizacji Konferencji Naukowej „Postęp w technologii uprawy warzyw korzeniowych”, która odbyła się w Instytucie Warzywnictwa w Skierniewicach 15 listopada 2007 r.

Szczecin

Szczeciński Oddział PTNO zorganizował w 2007 roku dwa spotkania naukowe i dwa wyjazdy studyjne do Eberswalde i do Chorwacji. Pierwsze spotkanie odbyło się 12 kwietnia i było to zebranie sprawozdawczo-wyborcze, podczas którego wybrano nowe władze Zarządu na kadencję 2007-2011. W dalszej części zebrania dr inż. Józef Grajkowski (adiunkt w Katedrze Sadownictwa AR w Szczecinie) wygłosił bardzo ciekawy referat nt. „Produkcja ogrodnicza w Izraelu”. Drugie spotkanie odbyło się 19 czerwca br. na terenie Stacji Oceny Odmian w Szczecinie Dąbiu. Gospodarzem był dyrektor Stacji dr inż. Dariusz Rawicki, który na wstępie przedstawił funkcjonowanie oraz zasady finansowania tej placówki badawczej. Następnie uczestnicy spotkania na polach doświadczalnych, zapoznali się z prowadzonymi tam badaniami. Także na tym spotkaniu, przedsta-

wiciel koncernu BASF - dr inż. Adam Sosnowski wygłosił referat dotyczący najnowszej oferty firmy w zakresie środków ochrony roślin.

Podczas wyjazdu studyjnego do Eberswalde (18 maja), między innymi zwiedzano Ogród Botaniczno - Leśny Wyższej Szkoły Zawodowej. W trakcie wyjazdu do Chorwacji (23.08 - 2.09. br.) spośród wielu ciekawych miejsc, które zwiedzano, należy wymienić Narodowy Park Kornati oraz Park Narodowy Jeziora Plitvicke, słynący z szesnastu pięknych jezior połączonych 92 wodospadami.

Warszawa

W 2007 r. odbyły się następujące seminaria i spotkania naukowe zorganizowane przy udziale członków Oddziału Warszawskiego PTNO: III Międzynarodowe Targi Agrotechniki Sadowniczej pod hasłem „Czynniki wpływające na plonowanie i jakość owoców roślin sadowniczych”, IX „Dzień Melona” w SGGW, „XI Dzień otwarty w Sadzie Doświadczalnym SGGW w Wilanowie”, VI Seminarium Naukowo-Wdrożeniowe „Dyniowate - dla zdrowia”.

W dniu 6.06.2007 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze członków oddziału, na którym dokonano wyboru nowego zarządu Oddziału Warszawskiego PTNO.

Sprawozdania z sympozjów, konferencji, seminariów i spotkań

XXVI Międzynarodowa Konferencja Fykologiczna „Głony w ocenie stanu ekologicznego wód”

W dniach 17-21 maja 2007 roku odbyła się XXVI Międzynarodowa Konferencja Fykologiczna zatytułowana „Głony w ocenie stanu ekologicznego wód” dedykowana pamięci Prof. dr hab. Iwo Wojciechowskiego. Uroczyste otwarcie, połączone z sesją plenarną, odbyło się w Centrum Kongresowym Akademii Rolniczej w Lublinie, a sesje referatowe oraz posterowe w Nałęczowie. Organizatorami Konferencji była Katedra Ekologii Ogólnej Akademii Rolniczej w Lublinie, Sekcja Fykologiczna Polskiego Towarzystwa Botanicznego oraz Polskie Towarzystwo Fykologiczne. Honorowy patronat objął Prof. dr hab. Zdzisław Targoński Rektor Akademii Rolniczej w Lublinie.

W Konferencji wzięło udział około 100 osób, w tym goście zagraniczni, między innymi z Kanady, Finlandii, Słowacji i Ukrainy.

Podczas sesji plenarnej przedstawiono 4 referaty. Prof. dr hab. Konrad Wołowski (Instytut Botaniki Polskiej Akademii Nauk, Zakład Fykologii) wygłosił laudację Prof. Frantiska Hindáka (Słowacka Akademia Nauk) - światowej sławy fykologa, autora licznych publikacji

dotyczących glonów i sinic. Uczczono także minutą ciszy pamięć Prof. dr hab. Iwo Wojciechowskiego - wybitnego fykologa i wieloletniego kierownika Katedry Ekologii Ogólnej Akademii Rolniczej w Lublinie.

Na sesję referatową złożyło się 21 referatów oraz 13 komunikatów, w sesji posterowej zaprezentowano 44 plakaty.

Tematyka Konferencji związana była z problematyką dotyczącą oceny stanu ekologicznego wód, wynikającą z potrzeby ich klasyfikacji zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE i dotyczyła synergicznego oddziaływania czynników abiotycznych i biotycznych na gatunki, zbiorowiska oraz grupy ekologiczne glonów.

Streszczenia prezentowanych na Konferencji wyników badań wydrukowane zostały w materiałach zjazdowych, a wybrane prace będą opublikowane w czasopiśmie *Oceanological and Hydrobiological Studies*.

dr inż. Barbara Banach

VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Biologia kwitnienia roślin i alergie pyłkowe”

W dniach 8 i 9 listopada 2007 roku odbyła się w Lublinie kolejna Ogólnopolska Konferencja Naukowa zorganizowana przez Katedrę Botaniki AR w Lublinie, Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Oddział Lubelski PAN, Polskie Towarzystwo Nauk Ogródniczych, Polskie Towarzystwo Botaniczne i Ośrodek Badania Alergenów Środowiskowych w Warszawie.

W Konferencji uczestniczyło ponad 100 osób, pochodzących z wielu ośrodków naukowych w Polsce, w tym Uniwersytetów i Akademii Rolniczych.

Wykłady plenarne dotyczyły zagrożeń pochodzących z obecności roślin inwazyjnych w nowych siedliskach na różnych kontynentach (dr hab. Marek Kucharczyk); swoistych cech rozmnażania nielicznych gatunków kwiatowych roślin antarktycznych w warunkach bardzo krótkiego okresu wegetacji (dr hab. Irena Giełwanowska) oraz różnych źródeł pochodzenia ziaren pyłku roślin wiatropylnych i owadopylnych w powietrzu atmosferycznym i wpływu czynników meteorologicznych na ich rozprzestrzenianie (prof. dr hab. Kazimierz Szczepanek).

Tematyka poszczególnych sesji była związana z ekologią kwitnienia, biologią kwitnienia i zapylania roślin oraz z analizą zawartości ziaren pyłku w aeroplanktonie. Na szczególną uwagę zasługuje praca obejmu-

jąca analizę różnicowania pąków kwiatowych borówki wysokiej, przeprowadzona w ciągu wielu miesięcy poprzedzających okres kwitnienia (dr Monika Bieniasz, dr Monika Małodobry). Niezwykle interesujące dane przyniósł referat dotyczący położenia i budowy pozakwiatowych gruczołów nektarnikowych u roślin mięsożernych (dr Bartosz Płachno).

Do aktualnie istniejących trendów w badaniach aerobiologicznych należą porównawcze analizy terminów kwitnienia i sezonów unoszenia się pyłku w powietrzu atmosferycznym. Wyniki badań świadczą o pewnych rozbieżnościach czasowych w obrębie tych dwóch zjawisk, które mogą wynikać między innymi z dalekiego transportu pyłku z terenów, gdzie kwitnienie rozpoczyna się wcześniej (dr Idalia Kasprzyk).

Ogółem na Konferencji wygłoszono 16 referatów i przedstawiono 52 postery. Wybrano 6 najlepszych posterów, których Autorzy otrzymali symboliczne nagrody.

Streszczenia prezentowanych prac zostały wydrukowane w materiałach Konferencyjnych. Pełne teksty prac, po pozytywnej recenzji, zostaną opublikowane w *Acta Agrobotanica*.

prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska

Ogólnopolska Naukowa Konferencja Warzywnicza „Postęp w technologii uprawy warzyw korzeniowych”

W dniu 15 listopada 2007 roku odbyła się Ogólnopolska Naukowa Konferencja Warzywnicza, pierwsza specjalistyczna konferencja, zorganizowana w Instytucie Warzywnictwa im. E. Chroboczka w Skiernewicach. W następnych latach będą organizowane podobne konferencje specjalistyczne obejmujące inne grupy warzyw jak: psiankowate, cebulowe, kapustowate i inne.

W Konferencji udział wzięli pracownicy naukowci niemal ze wszystkich ośrodków badawczych w kraju, Akademii Rolniczej w Lublinie, Akademii Rolniczej w Poznaniu, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Akademii Rolniczej w Krakowie, Instytutu Warzywnictwa, studenci, specjaliści z ośrodków doradztwa rolniczego, producenci oraz przedstawiciele firm hodowlano-nasiennych. Pomimo wielu konferencji naukowych krajowych i zagranicznych organizowanych w bieżącym roku w spotkaniu wzięło 85 osób. Wygłoszono 10 referatów, dotyczących różnych zagadnień związanych z technologią uprawy warzyw korzeniowych oraz przedstawiono 21 posterów. Tematyka prezentowana na Konferencji dotyczyła technologii uprawy, zwalczania chorób i szkodników występujących na plantacjach warzyw korzeniowych, jakości i trwałości przechowalniczej. W referacie wprowadzającym mgr Jan Świetlik z Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej omówił rynek warzyw korzeniowych w Polsce i w Niemczech. Pomimo, że Polska jest największym producentem marchwi, jak i pozostałych wa-

rzyw korzeniowych to praktycznie nie liczy się jako eksporter na europejskim rynku świeżych warzyw korzeniowych, gdyż rocznie sprzedajemy zaledwie kilkanaście tysięcy ton. Podobne ilości marchwi importujemy z innych krajów na zaopatrzenie rynku krajowego. Niemcy są jedynym z większych importerów marchwi i warzyw korzeniowych a głównym dostawcą jest Holandia, jak również Włochy, Francja, Belgia i Hiszpania. Z dużym zainteresowaniem przyjęto referat dr Wł. Krzesińskiego z Akademii Rolniczej w Poznaniu dotyczący weryfikacji modelu plonowania marchwi uprawianej w różnym zagęszczeniu roślin. Na podstawie przeprowadzonych doświadczeń opracowano program komputerowy o nazwie „Symar”, umożliwiający wykonanie symulacji komputerowej wzrostu marchwi zależnie od zagęszczenia roślin i innych czynników. Prof. dr hab. T. Kęsik z Akademii Rolniczej w Lublinie omówił następczy wpływ uprawy konserwującej z wykorzystaniem mulczu z żyta jarego i wyki siewnej na plon marchwi. Wszystkie warianty uprawy konserwującej, w porównaniu z uprawą tradycyjną, w działaniu następczym odznaczały się korzystniejszym wpływem na kształtowanie plonu ogólnego korzeni marchwi. Mulcz z wyki siewnej odznaczał się lepszym wpływem następczym w porównaniu z mulczem z żyta jarego. Dr K. Felczyński z Instytutu Warzywnictwa przedstawił wyniki wieloletniego nawożenia mineralnego i organicznego na plonowanie i jakość buraka ćwikłowego. Najwyższe plony buraka uzyskiwano przy

corocznym stosowaniu 60 t·ha⁻¹ obornika, jak również w obiektach z połączonym nawożeniem organicznym i mineralnym. Największą ilość suchej masy i cukrów stwierdzono u buraków corocznie nawożonych wysoką dawką obornika (60 t·ha⁻¹) oraz wysokimi dawkami nawozów mineralnych. Najniższą natomiast zawartość azotanów notowano w obiekcie kontrolnym (bez nawożenia) oraz przy zastosowaniu obornika w dawce 20 t·ha⁻¹. Dr J. Babik z Instytutu Warzywnictwa omówił nowe konstrukcje maszyn do uprawy marchwi na redlinach. Większość z zaprojektowanych i wykonanych w Instytucie maszyn i urządzeń jest już stosowanych w praktyce. W ostatnim okresie wykonano również chwastownik wyposażony w aktywne i biernie elementy robocze służące do zwalczania chwastów u podstawy i na bokach redlin. Mgr Anna Sereda z firmy SVZ Poland scharakteryzowała jakość niektórych odmian marchwi przeznaczonych dla przemysłu w zależności od zawartości azotu w glebie. Określano zawartość azotanów, karotenoidów i cukrów w korzeniach marchwi bezpośrednio po zbiorze i 1-2 miesięcznym przechowaniu. Uzyskane wyniki z dwóch sezonów badań wskazują, że zawartość azotu w glebie wpływa istotnie na badane cechy jakościowe marchwi.

Dr Marcin Kidoń z Akademii Rolniczej w Poznaniu przedstawił ocenę cech technologicznych dwóch odmian marchwi czarnej Purple Haze i Deep Purple. Odmiana Deep Purple odznaczała się korzystniejszymi cechami, miała równomiernie wybarwiony i kształtny korzeń oraz wyższą zawartość antocyjanów i zdolność przeciwoksydacyjną w porównaniu do odmiany Purple Haze. Odmiany te nie są produkowane na skalę towarową a głównym ich przeznaczeniem jest, wg przedstawiciela firmy Bejo Zaden, produkcja soków mieszanych, jak również

ciekawe urozmaicenie mrożonek z marchwi. Prof. dr hab. Bogdan Nowicki z SGGW w Warszawie szczegółowo omówił występowanie i szkodliwość chwościka (*Cercospora apii* Fresen) w uprawie selera. Poza septoriozą i fuzariozą jest to najważniejsza choroba porażająca rośliny selera. Wszystkie badane odmiany selera były porażane przez *Cercospora apii*, co prowadziło do redukcji masy liści i w następstwie obniżenia plonu selerów. Aby uchronić plantację selerów przed porażeniem nie należy uprawiać roślin na tym samym polu minimum przez 4 lata. Prof. dr hab. F. Adamicki w krótkim wystąpieniu stwierdził, że przedzbiorkowa ochrona warzyw korzeniowych nie miała istotnego wpływu na występowanie chorób infekcyjnych pochodzenia grzybowego podczas długotrwałego przechowywania warzyw. Przy zachowaniu właściwej agrotechniki i zasad prawidłowego zmianowania, nawożenia oraz zapewnienia optymalnych warunków w czasie przechowywania uzyskuje się bardzo dobre wyniki przechowania. Prof. dr hab. J. Szwejdka scharakteryzował fitofagiczną entomofaunę występującą na marchwi i metody ochrony.

Na zakończenie konferencji odbyła się bardzo interesująca dyskusja dotycząca różnych zagadnień związanych z produkcją warzyw korzeniowych. Prezentowane prace na sesji posterowej cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników Konferencji i szkoda tylko, że nie starczyło czasu na jej podsumowanie podczas obrad plenarnych. Część przedstawionych referatów i posterów została przygotowana przez autorów do publikacji w *Vegetable Crops Research Bulletin* lub w *Nowościach Warzywniczych*.

prof. hab. Franciszek Adamicki

10-lecie Studium Doktoranckiego przy Wydziale Ogrodniczym Akademii Rolniczej im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu

W dniu 19 października br. w Sali Collegium Rungego obchodziliśmy 10-lecie istnienia Studium Doktoranckiego przy Wydziale Ogrodniczym Akademii Rolniczej w Poznaniu. Na uroczystość przybyli: J.M. Rektor prof. dr hab. Erwin Wąsowicz, Prorektorzy, Dziekani i Profesorowie naszego Wydziału oraz Dziekani pozostałych Wydziałów Akademii Rolniczej, członkowie Rady Wydziału Ogrodniczego, opiekunowie i promotorzy prac doktorskich oraz kierownicy Studium innych Wydziałów, byli i obecni doktoranci. Swoją obecnością zaszczytili nas także przebywający z wizytą w naszej Uczelni profesorowie z Uniwersytetu Mansoura z Egiptu.

Zaszczyt powitania wszystkich gości przypadł obecnemu kierownikowi Studium prof. dr hab. Mikołajowi Knaflewskiemu. Następnie J.M. Rektor prof. dr hab. Erwin Wąsowicz dokonał oficjalnego otwarcia uroczystości. Rektor w swoim przemówieniu podkreślił duże znaczenie i potrzebę dalszego kształcenia i rozwoju naukowego młodych, ambitnych ludzi podejmujących naukę na kolejnym szczeblu edukacji, jakim są studia doktoranckie.

Po krótkim przemówieniu Rektora głos zabrał Dziekan Wydziału Ogrodniczego prof. dr hab. Zbigniew Weber, który przedstawił najważniejsze wydarzenia

z życia naukowego Wydziału Ogrodniczego w minionej dekadzie. Następnie głos zabrał ponownie kierownik Studium. Profesor Knaflewski bardzo wnikliwie i obrazowo zaprezentował historię Studium Doktoranckiego od pierwszych dni jego funkcjonowania po czasy teraźniejsze.

W latach 1997-2007 na Studium Doktoranckim przy Wydziale Ogrodniczym naukę kontynuowało 130 uczestników. Do roku 2007 stopień doktora uzyskało 71 słuchaczy. Obecnie Studium kształci 48 doktorantów. Podczas przemówienia przedstawiona została tematyka prac badawczych, jaką zajmowali się uczestnicy studium w swoich pracach doktorskich. W klarowny sposób omówiono również różnice w tematyce prac oraz tendencje badawcze w różnych dziedzinach nauk ogrodniczych.

Kolejnym punktem programu było wręczenie indeksów ośmiu nowym doktorantom, którego dokonał J.M. Rektor w obecności Dziekana i kierownika Studium. Słów otuchy na nowym etapie ich życia dodała przedstawicielka doktorantów mgr Magdalena Wawrzyniak, która zaakcentowała ogromną moc i siłę twórczą młodych ludzi, wyrażając to słowami „Chcieć to móc”. Rozpoczynającym, jak i kończącym doktorantom złożyła życzenia wytrwałości, wiary w siebie i pomyślnego ukończenia doktoratu.

Następną częścią uroczystości było kilka doniesień z najciekawszych badań doktorantów. Jako pierwsza wystąpiła mgr inż. Izabella Grzebielucha prezentując pracę na temat: „Wpływ niektórych czynników na wzrost grzybni i plonowania lakownicy lśniącej *Gandoderma lucidium* (Fr., Karst.)”, realizowaną pod opieką dr hab. K. Sobieralskiego, w Katedrze Warzywnictwa. Drugim prelegentem był mgr inż. Paweł Adler z Katedry Dendrologii i Szkółkarstwa, który przedstawił pracę na temat: „Zmienność "czarcich mioteł" sosny pospolitej (*Pinus sylvestris* L.)” prowadzoną pod opieką naukową prof. dr hab. S. Korszun. Jako ostatnia wystąpiła mgr Joanna Gmerek z Katedry Fizjologii Roślin, omawiając „Mechanizmy allelopatycznego działania kwasów hydroksycynamonowych na wzrost korzeni wybranych

gatunków roślin”. Swoją pracę realizuje ona pod kierunkiem dr hab. B. Polityckiej.

Na zakończenie obchodów jubileuszu, kierownik Studium Doktoranckiego prof. dr hab. Mikołaj Knaflowski zaprosił wszystkich na okolicznościowy poczęstunek. W pięknie udekorowanej sali i w miłej atmosferze można było spotkać się, porozmawiać, a także powspominać stare czasy doktoranckie. Na uroczystości znaleźli się bowiem nie tylko obecni oraz nowi doktoranci lecz sporą grupę przybyłych stanowili również byli słuchacze Studium.

*mgr Marek Niezborala
Katedra Warzywnictwa*

III Międzynarodowe Targi Agrotechniki Sadowniczej

W dniach 12-13 stycznia odbyły się III Międzynarodowe Targi Agrotechniki Sadowniczej pod hasłem „Czynniki wpływające na plonowanie i jakość owoców roślin sadowniczych”. W ramach Targów referaty wygłosili:

- prof. dr hab. A. Mika - Co zmieni się w produkcji sadowniczej w najbliższych latach,
- inż. J. Blaskowa - Nowe odmiany czereśni hodowli czeskiej,
- dr C. Piestrzeniewicz - Podkładki jabłoni w sadownictwie zrównoważonym,
- dr E. Rozpara - Odmiany czereśni do sadów towarowych i perspektywiczne,
- prof. dr hab. K. Tomala, dr T. Krupa - Warunki przechowywania czereśni,
- dr M. Cieślińska - Wirusy, fitoplazmy i wiriody - w sadach drzew pestkowych,
- mgr E. Molenda, dr B. Łotocka, dr hab. E. Pitera, mgr S. Odziemkowski - Wstępna ocena zawiązywania owo-

ców ze swobodnego i kontrolowanego zapylenia u gruszy azjatyckiej,

- dr hab. A. Bielenin, mgr A. Broniarek-Niemiec - Ochrona upraw sadowniczych przed chorobami w sezonie 2006,
- J. Apostol - Nowe odmiany czereśni i wiśni hodowli węgierskiej,
- J. de Wit - Nawożenie w sadzie jabłoniowym,
- mgr E. Szpadzik, prof. dr hab. E. Jadczyk, dr B. Łotocka - Czy węgierskie odmiany wiśni mogą mieć w Polsce szansę uprawy?,
- dr W. Boguta - Grupy i organizacje producentów owoców i warzyw - spółdzielnia, spółka, a może stowarzyszenie,
- dr inż. G. Łysiak - Podkładki do intensywnych sadów gruszkowych na podstawie doświadczeń holenderskich,
- J. Markleton, S. Hauptmann - Aktualne strategie zwalczania parcha jabłoni w roku 2007.

dr hab. Marek Gajewski

IX „Dzień Melona”

W dniu 10 sierpnia odbył się otwarty IX „Dzień Melona” w SGGW, zorganizowany z udziałem członków PTNO przez Katedrę Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. „Dzień Melona” tradycyjnie odbywa się w sierpniu na Polu Doświadczalnym wymienionej Katedry. W spotkaniu uczestniczyło około 50 osób, reprezentujących różne ośrodki naukowe. Otwarcia Sympozjum dokonała kierownik Katedry Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin prof. dr hab. M. Rakoczy-Trojanowska, o pracach badawczych na rzecz hodowli roślin mówiła prof. dr hab. K. Niemirowicz-Szczytt, a nowe odmiany charakteryzowała dr A. Korzeniewska. W części referatowej przedstawiono doniesienia dotyczące prac hodowlanych prowadzonych w Katedrze. Jak co roku, zaprezentowano nowe odmiany melonów i innych gatunków warzyw będące wynikiem prac hodowlanych

Katedry. Prezentacja była połączona z degustacją melonów i zwiedzaniem Pola Doświadczalnego. Z owoców melona można przyrządzić bardzo smaczne potrawy. W ciągu ostatnich ośmiu lat pracownicy Katedry wyhodowali i wprowadzili do produkcji 46 oryginalnych odmian roślin dyniowatych i psiankowatych. Obecnie na rejestrację czekają kolejne trzy odmiany melona. Każda z wprowadzanych do uprawy odmian charakteryzuje się nowymi cechami. Rośliny selekcjonuje się, np. w celu uzyskania lepszego smaku, odpowiedniej i akceptowanej przez konsumentów barwy skórki i miąższu, kształtu owoców czy uzyskania odmian o pestkach bez twardej okrywy nasiennej.

dr hab. Marek Gajewski

„XI Dzień otwarty w Sadzie Doświadczalnym SGGW w Wilanowie”

W dniu 2 września odbyło się ogólnopolskie spotkanie zorganizowane przez Katedrę Sadownictwa i Przyrodniczych Podstaw Ogrodnictwa z udziałem członków PTNO pod nazwą „XI Dzień otwarty w Sadzie Doświadczalnym SGGW w Wilanowie”. Uczestniczyło w nim około 1000 osób, głównie producentów-sadowników. Uczestnicy zwiedzili sad doświadczalny i obiekty Katedry, w tym nowoczesną chłodnię z kontrolowaną atmosferą. Zapoznali się również z doświadczeniami prowadzonymi w sadzie. W spotkaniu uczestniczyły również firmy z branży sadowniczej. W części referatowej zaprezentowano doniesienia na różnorodne tematy związane z praktyką sadowniczą:

- prof. dr hab. J. Jeznach, S. Żakowicz - Ochrona Sadu Doświadczalnego SGGW w Wilanowie przed przymrozkami,
- mgr E. Szpadzik, prof. dr hab. E. Jadczuk-Tobjasz - Wstępna ocena przydatności sadowniczej wybranych odmian wiśni w warunkach centralnej Polski,
- dr C. Piestrzeniewicz, mgr E. Molenda, mgr K. Zygmunowska - Grusze - szansa dla polskiego sadownictwa,

- mgr E. Molenda, dr hab. E. Pitera, mgr S. Odziemkowski - Ocena przydatności do uprawy różnych odmian gruszy azjatyckiej,
- dr J. Lewko - Wilanowskie grusze po lecie 2006,
- dr P. Jendrzejak, prof. dr hab. K. Tomala - Jakość i zdolność przechowalnicza gruszek odmiany 'Concorde',
- dr C. Piestrzeniewicz - Jakie odmiany jabłoni do sadów w przyszłości,
- dr J. Andziak, prof. dr hab. K. Tomala, prof. dr hab. A. Sadowski, mgr R. Dziuban - Stan odżywienia składnikami mineralnymi i zdolność przechowalnicza jabłek odmiany 'Šampion' w zależności od podkładki,
- mgr J. Andziak, prof. dr hab. K. Tomala, prof. dr hab. A. Sadowski, mgr R. Dziuban - Wpływ podkładki na stan fizjologiczny i jakość jabłek odmiany 'Šampion',
- prof. dr hab. K. Tomala - Warunki przechowywania jabłek,
- mgr M. Sikora, prof. dr hab. K. Tomala - Wpływ 1-MCP i warunków przechowywania na jakość jabłek odmiany 'Jonagold'.

dr hab. Marek Gajewski

VI Seminarium Naukowo-Wdrożeniowe „Dyniowate - dla zdrowia”

W dniu 3 października odbyło się w SGGW VI Seminarium Naukowo-Wdrożeniowe „Dyniowate - dla zdrowia”, zorganizowane z udziałem członków PTNO przez Katedrę Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin. W spotkaniu uczestniczyło około 50 osób z różnych ośrodków naukowych oraz producenci warzyw. Podobnie, jak w ubiegłym roku, zaprezentowano rozmaite odmiany dyni zwyczajnej i dyni olbrzymiej. Przedstawiono również wyniki najnowszych badań nad składem chemicznym owoców dyni olbrzymiej, prowadzone w SGGW przez mgr J. Niewczas i prof. dr hab. M. Mi-

tek. Prof. dr hab. A. Graczyk (Wojskowa Akademia Techniczna) mówiła o właściwościach antyoksydacyjnych warzyw. Uczestnicy mieli możliwość degustacji rozmaitych potraw z dyni, przygotowanych przez organizatorów Seminarium oraz zwiedzenia pola doświadczalnego z kolekcją prezentującą bioróżnorodność roślin dyniowatych. Pracownicy Katedry Roślin Ozdobnych przygotowali ciekawe kompozycje florystyczne z roślinami dyniowatymi.

dr hab. Marek Gajewski

Ogród niezwykły

Siedem kilometrów w prostej linii od Morza Bałtyckiego, i w połowie drogi między Koszalinem a Kołobrzegiem położona jest miejscowość Dobrzyca, a na jej terenie znajduje się ogród niezwykły o nazwie Hortulus. Nazwa Hortulus, czyli ogródek jest sentymentalną bożycą dotyczy małego założenia, jakie zaistniało w 1992 roku. Dzisiaj jest to ogród wielki - Hortus. Właściciele, a zarazem twórcy ogrodu Iwona i Piotr Bigońscy, absolwenci Wydziału Ogrodniczego Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, moi byli studenci, w ciągu 15 lat dokonali dzieła ogromnego. Stworzyli ogród jakiego w Polsce nie było. Ogród żyje i stale się rozwija.

Największą osobliwością założenia są ogrody tematyczne i ogrody zmysłów w stylu angielskim. Znaczną płaszczyznę zajmuje wypielegnowany trawnik centralny, otoczony kolekcją krzewów iglastych i różaneczni-

ków. Przylega do niego ogród kamienny, zbudowany z kamieni ciosanych oraz naturalnie płaskich, ułożonych w sposób tarasowy, wznoszący skarpę trawnika i drogi dojazdowej. Rosną tu gatunki roślin znoszące półcień oraz o zwieszających się gałęziach korony. Ogród japoński urzeka pełnią symboli i znaczeń. Ogród skalny próbuje naśladować zbiorowiska górskie. Wrzosowisko zachwyca finezją doboru roślin i atrakcyjnością niemal w ciągu całego roku. Ogród francuski na około 0,5 ha z formowanym bukiem, ligustrem i bukszpanem najładniej wygląda z sąsiedniego skalnego, z tarasem widokowym.

Ogrody zmysłów odbieramy dzięki zapachom i barwom. Przez cały rok pachną tu nie tylko kwiaty, ale również liście, łądygi, owoce, nasiona, a nawet korzenie. Są tutaj zatem: ogród zapachu, ogrody ziołowe, w tym

ziołowo-tarasowy i ziołowo-węzłowy, rosarium, ogrody barw - niebiesko-żółty w stylu romantycznym, biały w stylu romantycznym, lila-róż w stylu romantycznym, pomarańczowo-żółty w wiejskim stylu z warzywnikiem, purpury i ognia w stylu śródziemnomorskim i czerwono-czarny mistyczny. Są także ogrody: cienia, wodny i traw.

Małą architekturę w poszczególnych rodzajach ogrodów reprezentują m.in.: grotta, mosty, bramy ogrodowe, stawy, zegary słoneczne, rzeźby, pergole i trejaże, drogi i ścieżki, ławki, altany i domki, żywopłoty i płoty, mozaiki ścienne oraz plac zabaw dla dzieci. W markecie można nabyć wszystko co jest niezbędne

do założenia i utrzymania ogrodu oraz dekoracji rozmaitych wnętrz, łącznie z fachowymi książkami i innymi wydawnictwami wzbogacającymi wiedzę o ogrodach. Wędrowkę po urokliwych zakątkach trzeba zakończyć w barze serwującym wyśmienite potrawy.

Roślin do wszystkich ogrodów dostarcza własna szkółka produkująca przeszło 1700 gatunków i odmian. Zaopatrują się tutaj w rośliny ozdobne klienci ze znacznego obszaru województwa zachodniopomorskiego.

Warto odwiedzić Hortulus w różnych porach roku.

prof. dr hab. Mieczysław Czekalski

Informacje

Szanowni Państwo,

Redakcja *Folia Horticulturae* pragnie zaprosić Państwa do współpracy i prezentowania wyników badań w naszym czasopiśmie.

Folia Horticulturae jest wydawana przez Polskie Towarzystwo Nauk Ogrodniczych. Publikuje prace dotyczące teoretycznych i praktycznych aspektów ogrodnictwa. Rocznie ukazują się dwa zeszyty obejmujące oryginalne prace naukowe oraz krótkie komunikaty. Czasopismo wydawane jest w języku angielskim z dodatkowymi krótkimi streszczeniami w języku polskim. Nadsyłane do redakcji maszynopisy prac są oceniane przez dwóch recenzentów. Redakcja podejmuje starania, by cykl wydawniczy był jak najkrótszy: 6-12 miesięcy od złożenia pracy do jej wydania.

W **rankingu polskich czasopism naukowych**, opublikowanym w 2007 roku przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, *Folia Horticulturae* otrzymała najwyższą kategorię **6 punktów**.

Pełne teksty publikacji od numeru 16/1 (2004) są dostępne bezpłatnie online w formacie PDF na stronie www.ptno.ogr.ar.krakow.pl. Na tej stronie znajdziecie również Państwo charakterystykę czasopisma oraz szczegółowe wskazówki dla Autorów.

Pełne teksty publikacji są również dostępne w międzynarodowej bazie publikacji CABI Publishing. Streszczenia prac publikowanych w *Folia Horticulturae* są zamieszczane w Horticultural Abstracts, CAB Direct®, Ulrich's Periodicals Directory™, AGRIS FAO, IBIDS National Agricultural Library USDA. W 2007 roku *Folia Horticulturae* otrzymała według Index Copernicus Publishers Panel ICV = 5.26. Pragniemy również poinformo-

wać, że Redakcja podjęła starania o umieszczenie *Folia Horticulturae* na liście czasopism w Journal Citation Reports (JCR).

Pracownikom nauki stowarzyszonym w PTNO, pragnę tą drogą złożyć podziękowanie. To dzięki Waszym składkom, których połowa jest formą subskrypcji naszego czasopisma, redakcja ma środki na prowadzenie działalności wydawniczej. Częściowo nasza działalność jest dofinansowana w formie dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Solidarnie całe środowisko przyczynia się w ten sposób do współfinansowania naszej działalności wydawniczej. Za tę solidarną postawę wszystkim serdecznie dziękuję.

Proszę także zwrócić uwagę, że dla członków PTNO koszt wydania publikacji zamieszczonej na 8 stronach wynosi 280 PLN. Biorąc pod uwagę 6 punktów, które autor ma prawo uzyskać za taką publikację efektywność publikowania w tej formie nie wymaga komentarza. Jeszcze raz zapraszam do współpracy.

Z wyrazami szacunku

dr hab. Jan Skrzyński

Redaktor Naczelny *Folia Horticulturae*

Decyzją Zarządu Głównego PTNO został powołany w dniu 20 czerwca 2007 roku nowy Oddział Towarzystwa we Wrocławiu. Inauguracyjne posiedzenie Oddziału Wrocławskiego, w trakcie którego wybrano jego władze odbyło się 9 listopada 2007 roku.

Redakcja:

Prof. dr hab. Mieczysław Czekalski
Prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski
Dr hab. Elżbieta Kozik (redaktor naczelna)

Adres Redakcji:

Katedra Nawożenia Roślin Ogrodniczych
Akademia Rolnicza w Poznaniu
60-198 Poznań, ul. Zgorzelecka 4
tel. 0-61846 63 07, tel./fax 0-61846 63 05